

Consider a linearised homogeneous isotropic elastic solid, that is a continuous medium where the stress tensor is given by the formula $\boldsymbol{\tau} = \lambda(\text{tr}\boldsymbol{\varepsilon})\mathbb{I} + 2\mu\boldsymbol{\varepsilon}$, where $\boldsymbol{\varepsilon} := \frac{1}{2}(\nabla\mathbf{U} + (\nabla\mathbf{U})^T)$ denotes the linearised strain tensor.

Příklad (1.)

Show that dynamic governing equation $\varrho_R \frac{\partial^2 \mathbf{U}}{\partial t^2} = \text{div } \boldsymbol{\tau}$ in this case reduces to

$$\varrho_R \frac{\partial^2 \mathbf{U}}{\partial t^2} = (\lambda + \mu) \nabla(\text{div } \mathbf{U}) + \mu \Delta \mathbf{U}.$$

┌

Důkaz

$$\begin{aligned} (\text{div } \boldsymbol{\tau})_j &= (\text{div}(\lambda(\text{tr}\boldsymbol{\varepsilon})\mathbb{I} + 2\mu\boldsymbol{\varepsilon}))_j = \\ &= \lambda \partial_k \left(\mathbb{I}_{jk} \sum_i \left(\frac{1}{2} \partial_i U_i + \frac{1}{2} \partial_i U_i \right) \right) + 2\mu \left(\frac{1}{2} \sum_i \partial_i (\partial_i U_j) + \frac{1}{2} \sum_i \partial_i (\partial_j U_i) \right) = \\ &= \lambda \partial_j \left(\sum_i (\partial_i U_i) \right) + \mu \left(\sum_i \partial_i \partial_i U_j + \partial_j \left(\sum_i \partial_i U_i \right) \right) = \\ &= \lambda (\nabla(\text{div } \mathbf{U}))_j + \mu \Delta U_j + \mu (\nabla(\text{div } \mathbf{U}))_j = ((\lambda + \mu) \nabla(\text{div } \mathbf{U}) + \mu \Delta \mathbf{U})_j \end{aligned}$$

└

□

Příklad (2.)

Assume that solution to previous equation has the form of a travelling plane wave, that is $\mathbf{U} = \mathbf{A} \sin(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t)$. Substitute and show that the result can be rewritten in the form

$$\varrho_R c^2 \mathbf{A} = \left[\mu \left(\mathbb{I} - \frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) + (\lambda + 2\mu) \frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right] \mathbf{A}.$$

┌

Důkaz

Levá strana:

$$\begin{aligned} \varrho_R \frac{\partial^2 \mathbf{U}}{\partial t^2} &= \varrho_R \mathbf{A} \frac{\partial \sin(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t)}{\partial t^2} = \varrho_R \mathbf{A} \frac{\partial(-\omega \cos(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t))}{\partial t} = \\ &= \varrho_R \mathbf{A} - \omega^2 \sin(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t) = \varrho_R c^2 \mathbf{A} (-K^2 \sin(\dots)). \end{aligned}$$

První člen pravé strany:

$$\begin{aligned} ((\lambda + \mu) \nabla(\operatorname{div} \mathbf{U}))_j &= (\lambda + \mu) \partial_j \left(\sum_i \partial_i A_i \sin(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t) \right) = \\ &= (\lambda + \mu) \sum_i \partial_j A_i K_i \cos(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t) = -(\lambda + \mu) \sum_i A_i K_i K_j \sin(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t) = \\ &= -(\lambda + \mu) (\mathbf{K} \otimes \mathbf{K}) \mathbf{A} \sin(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t) = (\lambda + \mu) \left(\frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) \mathbf{A} (-K^2 \sin(\dots)). \end{aligned}$$

Druhý člen pravé strany:

$$\begin{aligned} \mu \Delta \mathbf{U} &= \mu \Delta (\mathbf{A} \sin(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t)) = \mu \mathbf{A} \Delta (\sin(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t)) = \mu \mathbf{A} \sum_i K_i^2 (-\sin(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t)) = \\ &= \mu \mathbf{A} (-K^2 \sin(\dots)). \end{aligned}$$

Předpokládáme, že $K \neq 0$, tedy můžeme dělit rovnicí K^2 a navíc $\sin(\dots)$ bude nulový pouze na množině s prázdným vnitřkem, takže rovnici můžeme dodefinovat ze spojitosti a můžeme dělit i $-\sin(\dots)$:

$$\varrho_R c^2 \mathbf{A} = (\lambda + \mu) \left(\frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) \mathbf{A} + \mu \mathbf{A} = \left[\mu \left(\mathbb{I} - \frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) + (\lambda + 2\mu) \frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right] \mathbf{A}$$

└

□

This is an eigenvalue problem of the form $c^2 \mathbf{A} = \mathbb{A} \mathbf{A}$, where

$$\mathbb{A} := \frac{\mu}{\varrho_R} \left(\mathbb{I} - \frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) + \frac{\lambda + 2\mu}{\varrho_R} \frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K}.$$

Příklad (3.)

Show that the displacement in the form $\mathbf{U} := \mathbf{A} \sin(\mathbf{K} \cdot \mathbf{X} - \omega t)$ is a solution in $\mathbb{R}^3$ provided that either $\mathbf{A}$ is parallel to $\mathbf{K}$ and the speed of propagation is $c_{\parallel} = \sqrt{\frac{\lambda+2\mu}{\varrho_R}}$ or $\mathbf{A}$ is perpendicular to $\mathbf{K}$ and the speed of propagation is $c_{\perp} = \sqrt{\frac{\mu}{\varrho_R}}$.

┌

Důkaz

$\left(\frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K}\right) \mathbf{A} = \frac{\mathbf{K}}{K} \left(\frac{\mathbf{K}}{K} \cdot \mathbf{A}\right)$ je kolmá projekce vektoru $\mathbf{A}$ na $\mathbf{K}$ podle toho, co víme o skalárním součinu (skalární součin s jednotkovým vektorem dává velikost projekce, vynásobením tím samým jednotkovým vektorem získáme pak celou projekci).

Tím pádem $\left(\frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K}\right) \mathbf{A}$ je tedy projekce $\mathbf{A}$ na $\mathbf{K}$ a $(\mathbb{I} - \dots)\mathbf{A}$ je tedy projekce $\mathbf{A}$ na ortogonální doplněk $\mathbf{K}$. $\mathbf{A}$ tedy násobením maticí $\mathbb{A}$ rozloží na vektor ve směru $\mathbf{K}$, ten vynásobí $\frac{\lambda+2\mu}{\varrho_R}$, a na vektor v kolmém směru, a ten vynásobíme $\frac{\mu}{\varrho_R}$, a pak je zase sečteme.

Na levé straně násobíme skalárem c^2 , na což se můžeme podívat jako na rozložení $\mathbf{A}$ na složku ve směru $\mathbf{K}$ a na složku v ortogonálním směru a následně vynásobíme obě části c^2 a sečteme. Tedy

$$c^2 \left(\mathbb{I} - \frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) \mathbf{A} + c^2 \left(\frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) \mathbf{A} = \frac{\mu}{\varrho_R} \left(\mathbb{I} - \frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) \mathbf{A} + \frac{\lambda + 2\mu}{\varrho_R} \left(\frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) \mathbf{A}.$$

Jelikož jsou podprostory ortogonální, musí rovnost platit v každém z nich, tedy:

$$c^2 \left(\mathbb{I} - \frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) \mathbf{A} = \frac{\mu}{\varrho_R} \left(\mathbb{I} - \frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) \mathbf{A},$$

$$c^2 \left(\frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) \mathbf{A} = \frac{\lambda + 2\mu}{\varrho_R} \left(\frac{\mathbf{K}}{K} \otimes \frac{\mathbf{K}}{K} \right) \mathbf{A}.$$

Tudíž se vždy buď rovnají skaláry, nebo jsou nulové příslušné projekce. Obě projekce být nulové nemohou (součet dává původní vektor a předpokládáme, že $\mathbf{A} \neq \mathbf{o}$). Kdyby obě byly nenulové, tak $\mu = c^2 = \lambda + 2\mu$, tedy $\mu + \lambda = 0 \implies \gamma = +\infty \not\leq \frac{1}{2}$. Tedy zbývá možnost, že je právě jedna projekce nenulová.

Když $\mathbf{A}$ je paralelní na $\mathbf{K}$ (projekce na $\mathbf{K}$ je nenulová a druhá je nulová), pak $c^2 = \frac{\lambda+2\mu}{\varrho_R}$, tj. $c = \sqrt{\frac{\lambda+2\mu}{\varrho_R}}$, když $\mathbf{A}$ je na $\mathbf{K}$ kolmé, pak $c^2 = \frac{\mu}{\varrho_R}$, tj. $c = \sqrt{\frac{\mu}{\varrho_R}}$. □

└